

Vuosikertomus 2007

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry

Työpaja-ammattilaisten vuonna 1997 perustama järjestö

Yhdistyksen tarkoituksena on kehittää ja tukea ensisijaisesti heikossa kouluttautumis- ja työllistymisasemassa olevien nuorten ja aikuisten työllistymisen ja omaehtoisen aktiivisuuden yleisiä edellytyksiä sekä edistää työpajatoiminnan ja sosiaalisen työllistämisen kehitystä Suomessa.

Toimitus: Marja Hautaluoma

Taitto: Tekevä / Graafiset mediapalvelut, Toni Tourunen

Kuvat: Marja Hautaluoma, Jari Hourula, Sami Kokkonen, Riku-Sakari Kujanen, Ella Nieminen, Antti Siukola

Painopaikka: Jyvässeudun paino, Vaajakoski 2008

Sisällysluettelo

Vilkaan toiminnan juhlavuosi	5
Jäsentoiminta	8
TPY 10 vuotta	
Jäsenorganisaatiot	
ALU-toiminta	
Teemaverkostot	
Tiedotus	
Julkaisut	
Valtakunnalliset työpajapäivät	
Hanketoiminta	14
VALU – työ- ja yksilövalmennuksen ulottuvuudet	
LAATU 2006 – sosiaalisen työllistämisen laatujärjestelmän valtavirtaistaminen	
OPEQUAL	
Levitystyö	
KV-yhteistyö	
Ohjausryhmä	
Suunta elämään	
Johto- ja ohjausryhmät	
Onnistuvat Opit	
Juurruttamishanke numeroina	
Ohjausryhmä	
Maakuntakohtaisia tuloksia	
Erilaiset oppijat	
Ohjausryhmä	
Palvelutori	
Sopimuksia ALU-koordinaattoreiden kanssa	
Ohjausryhmä	
Tavoitteet ja prosessit	
Balanssi Akatemia	26
Työ- ja yksilövalmentajakoulutus	
Yhteisövalmennus	

Hallinto	28
Hallitus	
Kevät- ja syyskokous	
Sisäinen kehittäminen	
Henkilöstö	
Vaikuttaminen	
Jäsenyydet	
Talous	32
Tuloslaskelma	
Tase	

TPY 2007 pähkinänkuoressa

- Perustettu 1997
- Tuottaa jäsen-, kehittämis- ja koulutuspalveluja
- Liikevaihto 1 148 269
- Toimintaa rahoittavat opetusministeriö, RAY, ESR, Kirkkohallitus
- 160 jäsenorganisaatiota
- 8 ALU-ryhmää
- 7 Kehittämishanketta
- 15 Työntekijää
- Ydinprosessit: jäsenoiminta, hanketoiminta ja Balanssi Akatemia -toiminta
- Visio 2010: Valtakunnallinen työpajayhdistys ry on toimialansa vahva kehittäjä ja vaikuttaja

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry (TPY) toimintavuosi 2007

Vilkaan toiminnan juhluvuosi

Vuonna 1997 perustettu Valtakunnallinen työpajayhdistys ry juhli toimintavuonna 10-vuotista taivaltaan.

Virallista ja iloista syntymäpäiväjuhlaa vietettiin 24.10. Kulttuuritalo Vernissassa Vantaalla yhdessä jäsenorganisaatioiden edustajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa menneitä muistellen, työpajatoiminnan syvintä olemusta pohdiskellen ja ansioituneita työpaja-ammattilaisia palkiten. Yhdistyksessä oli vahva tunne siitä, että näihin kymmeneen vuoteen oli mahtunut paljon ja monenlaista ”työtä ja toimintaa suurella sydämellä” kuten loppuvuodesta julkaistun historiikin nimikin kuuluu.

Toimintaympäristössä tapahtui monenlaisia muutoksia. Työttömyysprosentti, joka oli vuoden alussa 9,4% laski vuoden loppuun mennessä 1,2%-yksikköä. Väilyömarkkinat olivat esillä monissa yhteyksissä ja niille kehitettiin uusia palveluja, jotka vastaavat paremmin työttömien tarpeita. Tilaaja-tuottaja-toimintatavan kehittäminen väilyömarkkinoilla koettiin haasteeksi sekä työpajoissa että tilaaja-viranomaisten joukossa. Yhä useampi peruskoulun päättänyt jätti hakematta toisen asteen koulutukseen. Lisäksi ammatillisten perusopintojen keskeyttäneiden määrä kasvoi entisestään. Työssä oppimista ja työpajasuoritusten hyväksi lukua ammatillisissa opinnoista kehitettiin työpajojen ja koulun yhteistyöllä. Maahanmuuttajien määrä kasvoi työpajoilla, ja monikulttuurisuuden ymmärtämisen tarve lisääntyi.

Nämä kehittämishaasteet pyrittiin ottamaan huomioon myös TPY:n toiminnassa. Toimintavuonna käynnistettiin kaksi uutta hanketta. Erilaiset oppijat työpajoilla -hankkeessa kehitetään uusia työmenetelmiä työ- ja yksilövalmentajien apuvälineeksi tarkkaavaisuushäiriöisten nuorten ohjaamiseen. Palvelutori-hankkeen tarkoituksena taas on kehittää sosiaalisen työllistämisen toimialalla sovellettavaa tilaaja-tuottaja-toimintatapaa.

Sekä toimialaa että päättäjiä puhuttivat vuoden aikana useat toisistaan poikkeavat laskelmat ns. kadonneista nuorista, jotka olivat kokonaan työelämän ja koulutuksen ulkopuolella, eivät koulussa, työssä, työttöminä, armeijassa tai sosiaaliturvan saajina. Kadonneiden lukumäärä vaihteli laskelmasta riippuen 14 000 – 45 000 välillä. Kiinnostusta herätti myös opetusministeriön teettämä tutkimus työttömyyden periytyvyydestä, jota käsiteltiin mm. juhluvuoden Työpajapäivillä lisämessä.

Työpajat olivat alkuvuodesta vahvasti esillä sekä julkisessa keskustelussa ja eduskuntavaaliehdokkaiden vaalipuheissa. Yhdistys osallistui myös vaalikeskusteluun järjestämällä vaalipaneelin eduskunnassa. Runsaasti sosiaalisen työllistämisen

toimialan ammattilaisia paikalle koonneessa tilaisuudessa julkaistiin TPY:n juhlavuoden pamfletti syrjäytymisestä. ”Kadonneet ja pudonneet - syrjäytymisen sietämätön keveys” –pamfletin artikkeleiden kirjoittajat ovat sekä asiantuntijoita että omakohtaisesti syrjäytymisen tai sen uhan kokeneita. Pamfletti sai runsaasti julkisuutta mediassa.

Työpajatoiminta kirjattiin vahvasti Matti Vanhasen II hallituksen hallitusohjelmaan. TPY teki ohjelmaan ehdotuksia ja voi ilolla todeta osan niistä myös näkyvän siinä. Ohjelmassa luvataan mm. kehittää nuorten työpajatoimintaa koko maan kattavaksi sekä vähentää koulupudokkuutta vahvistamalla oppisopimuskoulutusta ja kiinnittämällä huomiota nivelvaiheisiin.

Kiitosta työpajatoiminta sai Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnan tarkastuskertomuksessa, jossa työpajat nostettiin hyväksi esimerkiksi moniammatillisesta yhteistyöstä nuorten syrjäytymisen ehkäisemistyössä. Tätä mieltä yhdistys on ollut pitempään!

Yhdistyksen hallituksessa sen puheenjohtajana kahdeksan vuotta toiminut **Arto Seppälä** päätti puheenjohtajauransa vuoden 2007 lopussa. Valtakunnallinen työpajayhdistys ry jäsenorganisaatioineen kiittää häntä lämpimästi pitkästä työrupeamasta. Syyskokous valitsi uudeksi puheenjohtajaksi kansanedustaja **Outi Alanko-Kahiluodon**. Toivotamme hänet tervetulleeksi kehittämään kanssamme suomalaista työpajatoimintaa.

TPY:n vuoden 2008 toiminnassa tulevat painottumaan jäsenpalveluiden edelleen kehittäminen, aktiivinen vaikuttamistyö ja strategiatyö.

Juhlavuoden yhteistyöstä kiittäen ja luottavaisin mielin tulevaan katsoen

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry

toiminnanjohtaja

Jäsentoiminta

TPY:n jäsenoiminnan tarkoituksena on vastata kentältä esiin nouseviin tarpeisiin ja toiveisiin. Samanaikaisesti jäsenoiminnan strategisena tehtävänä on ennakoida toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja pyrkiä kehittämään työpajatoimintaa yhdessä jäsenkentän kanssa. Kehitystyön päämäärä on, että työpajat kykenevät parhaimmalla mahdollisella tavalla vastaamaan asiakastoiveisiin ja nopeasti muuttuviin yhteiskunnallisiin vaatimuksiin.

Työpajojen toimintaympäristö oli vuonna 2007 nopean murroksen ja muutoksen kenttä. Voimaan tullut hankintalaki määrittää monissa kunnissa myös työpajat palvelujen tuottajiksi, mistä syystä työpajatoiminnan perusteita joudutaan pohtimaan aivan uudesta näkökulmasta. Kunnissa tapahtuva hallinnollinen ja taloudellinen muutos näkyy myös pajatoiminnassa. Kunnat joutuvat keskittymään lakisääteisten palvelujen tuottamiseen, ja työpajatoiminta jää usein muun palvelun tuotannon varjoon. Lyhytnäköinen säästöpolitiikka kunnissa aiheuttaa myös suoranaisia pajojen toiminnan alasajoja. Työttömyyden ja huono-osaisuuden seurannaisvaikutukset näkyvät kuitenkin varsin nopeasti kuntien ylläpitämässä erityispalveluissa.

TPY 10 vuotta – työtä ja toimintaa suurella sydämellä

TPY:n kymmenettä toimintavuotta juhlittiin virallisilla syntymäpäivillä yhdessä jäsenorganisaatioiden edustajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa Kulttuuritalo Vernissassa Vantaalla 24.10.2007 menneitä muistellen, työpajatoiminnan syvintä olemusta pohtien ja ansioituneita veteraaneja palkiten. Ja meillä kaikilla oli niin mukavaa!

Järjestöpäällikkö Markku Hassisen kirjoittama kymmenvuotishistoriikki näki päivänvalon loppuvuodesta. **”Työtä ja toimintaa suurella sydämellä”** kirja kertoo rennosti ja värikkäästi yhdistyksen historian lisäksi myös suomalaisen työpajatoiminnan kaksikymmenvuotiaasta taipaleesta. Julkaisu on raportti yhden aikakauden kokemuksista ennen kaikkea työpajakentän aktiivisten toimijoiden näkökulmasta. Se on tarina erilaisista työpajoista, siellä työskentelevistä ihmisistä ja työssä oppimisesta. Kirja pohjaa työpajatoiminnan alkuvuosien veteraanien ja pitkään hallinnossa toimineiden haastatteluihin.

10-vuotishistoriikin uskottiin kiinnostavan - siitä otettiin kunnan painos!

Juhlavuosi näkyi monin eri tavoin pitkin vuotta. Painotuotteissa käytettiin kymmenvuotislogoa, samoin erilaisten tapahtumien osallistujille jaetuissa kangaskasseissa, karamelleissa ja vaateharjoissa. Iisalmen ”halavatun hyvillä” työpajapäivillä juotiin kahvit syntymäpäiväkakun kera. Jäsenpajojen edustajille, yhteistyökumppaneille, sidosryhmien edustajille ja Allianssi-talon naapureille tarjottiin 10-vuotisjouluglögit.

Juhlavuotensa kunniaksi TPY osallistui eduskuntavaalikeskusteluun julkaisemalla pamfletin syrjäytymisestä. **”Kadonneet ja**

pudonneet - syrjäytymisen sietämätön raskaus ” – pamfletissa eri kirjoittajat pohtivat syrjäytymistä omakohtaisena kokemuksena tai sen kohtaamista työn kautta. Pamfletin otsikoiden ”Ollilalta kadonneet pojat ja näkymättömät tytöt, Kohtaanto ja polarisaatio, Missä välissä välityömarkkinat ja Työpajojen tulevaisuus!” alla kirjoittivat Helsingin opetusviraston työpajojen nuorten lisäksi mm. runoilija **Arja Tiainen**, työministeri **Tarja Filatov**, professori **Jorma Kalela**, kansanedustaja **Iikka Taipale**, psykologi **Heikki Takkunen**, työministeriön neuvotteleva virkamies **Heikki Tiainen** ja työvalmennussäätiöiden johtajat **Helka Linna** ja **Harri Halttunen**. Kirja otettiin innostuneesti vastaan, ja se sai myös näkyvyyttä valtakunnallisessa mediassa kuten TV 1:n Voimala-ohjelmassa, Helsingin Sanomissa ja Kanava-lehdessä.

Helmikuun alkuun ajoittuneen vaalipaneelin teemoja olivat syrjäytyminen, työttömyys ja työpajojen rooli turvaverkkona. Paneeliin eduskunnan auditorioon kokoontuneilta kansanedustajilta kysyttiin mitä ovat yhteiskunnan turvaverkot ja kuka turvaa ne sekä kiinnostavatko ketään kadonneet, pudonneet ja syrjäytyneet.

Keskustelun puheenjohtajana toimi pj. kansanedustaja **Arto Seppälä**, alustajana järjestöpäällikkö **Markku Hassinen**. Keskusteluun on kutsuttu ehdokkaita kaikista puolueista ja paikalle saapuikin varsin edustava joukko kansanedustajia **Claes Andersson** Vasemmistoliitosta, **Rakel Hiltunen** SDP:stä, **Antti Kaikkonen** Keskustasta, **Mikaela Nylander** RKP:stä, **Leena Rauhala** Kristillisistä, **Anni Sinnemäki** Vihreistä ja **Raija Vahasalo** Kokoomuksesta. Keskustelu kiinnosti sosiaalisen työllistämisen toimialan ammattilaisia auditorion täydeltä. Yleisö oli erittäin aktiivista ja paneeliin osallistuneet kansanedustajat kokivat saaneensa paljon hyödyllistä tietoa.

Eduskunnan auditoriossa järjestetty vaalikeskustelu kiinnosti alan toimijoita ja panelistien joukko oli edustava.

Jäsenorganisaatiot

Toimintakaudella TPY:n jäsenmäärä pysyi lähes samana. Jäsenorganisaatioiden määrä oli toimintavuoden lopussa 160. Tulevat ja jo tehdyt kuntaliitokset vaikuttavat myös pajojen määrään, mutta toisaalta alueellinen yhteistyö saattaa nostaa työpajatoiminnan laatua ja palvelujen valikoimaa.

ALU-toiminta

ALU-toiminta on yksi TPY:n jäsen toiminnan keskeisiä muotoja. Opetusministeriön rahoituksen turvin solmitaan vuosittain uusia ALU-sopimuksia ja ylläpidetään vakiintuneiden verkostojen toimintaa. Kuluneella toimintakaudella ALU-sopimukseen tehtiin teknisiä muutoksia. Jo vakiintuneiden yhteistyökumppaneiden kanssa solmittiin useamman vuoden puitesopimukset, joita täydennettiin erillisillä hankintasopimuksilla.

Vuonna 2007 varsinaisina ALU-koordinaattoreina toimivat Kumppaniksi ry Kajaanista, Parik-säätiö Kouvolasta, Honkalampi-säätiö Joensuusta, Tuoterengas Lahdesta, Rovaniemen Monitoimikeskussäätiö ja Jupiter-säätiö Vaasasta. Uusina ALU-koordinaattoreina aloittivat Silta-Valmennus ry Tampereella ja ruotsinkielisten työpajojen ULA-gruppen. Ruotsinkielisen työpajatoiminnan alue on maantieteellisesti laaja ja uuden ALU-ryhmän myötä tunnustetaan myös kielelliset erityistarpeet työpajatoiminnan kehittämisessä.

Keski-Suomen alueella solmittiin esiselvityssopimus, jonka tavoitteena oli ALU-toiminnan aloittaminen Keski-Suomessa viimeistään vuoden 2008 aikana. Esiselvityksen tekemisestä vastasi Jyväskylän Työpajayhdistys ry. Yhteensä ALU-toiminnassa oli vuonna 2007 mukana 69 organisaatiota 83 eri paikkakunnalla.

Teemaverkostot

TPY:n verkostoista näkyvä rooli toimintavuonna oli Startti- ja taidetyöpajojen verkostolla. Verkoston koordinaattorina on toiminut Tampereen Silta-Valmennusyhdistys ry. Verkoston mittavin esiintyminen oli Tampereella jo toisen kerran järjestetty työpajanuorten oma kulttuurifestivaali Ihanko pihalla? 30. - 31.5.2007. Järjestämiseen osallistuivat myös TPY, Sopimusvuori ry:n Askel kurssi, Inarin mediatyöpaja ja Tampereen kaupunki. Uutena aktiviteettina bändien kuvaamataiteen, teatterin, videoiden jne. rinnalla toteutettiin Inarin mediapajan ja Tampereen yliopiston Radio Moreenin kanssa koko tapahtuman ajan toiminut festivaaliradio.

Lasten ja nuorten asioista Tampereella vastaava apulaispormestari **Sirkkaliisa Virtanen** osallistui Ihanko pihalla? -tapahtuman paneelikeskusteluun yhdessä työpajanuorten kanssa. Kansan Uutisiin kirjoittamassaan kolumnissa hän kehui erityisesti tapahtuman monipuolista ohjelmaa ja nuorten suorapuheisia ja konstailemattomia näkemyksiä.

Hän totesi myös työpajatoiminnan olevan edelleen monelle vierasta, vaikka sen merkitys onkin kiistaton syrjäytymisen ehkäisyssä ja mielenterveysongelmaisten kuntoutuksessa. Virtanen otti kolumnissaan esille myös Vanhasen hallitusohjelmaan kirjatut lupaukset työpajatoiminnalle sekä maaherran Rauno Saaren näkemyksen, jossa hän peräänkuulutti laajempaa alueellista yhteistoimintaa työpajojen tarjonnan monipuolistamiseksi. Ihanko pihalla? –tapahtuman vuoden 2008 tulemisesta käynnistettiin neuvottelut Oulun kaupungin nuorisoasiankeskuksen kanssa. Tapahtuma on tullut jäädäkseen.

Tiedotus

Yhdistyksen viralliset tiedotuskanavina jäsenorganisaatioille, yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille toimivat kotisivut www.tpy.fi ja sähköinen tiedote PikaPajaInfo.

PikaPajaInfo ilmestyi vuoden aikana 20 kertaa käsitellen paitsi yhdistyksen ja sen hankkeiden toimintaa myös uutisia jäsenorganisaatioiden ja sidosryhmien toiminnasta sekä tietoa toimialalla tapahtuneesta. PikaPajaInfon vastaanottajien määrän kasvoi toimintavuoden aikana n. 50:llä, kun jakelulistalla oli vuoden lopussa kaikkiaan 450 sähköpostiosoitetta.

Vuoden aikana julkaistiin kaksi mediatiedotetta ja kaksi julkilausumaa. Iisalmelainen paikallislehti Salmetar julkaisi huhtikuun numeronsa yhteydessä lisäpainoksen työpajatoiminnasta Työpajapäivien kunniaksi. Useampi paikallisradio teki juttuja työpajapäivillä ja YLE:n alueradio valtakunnan verkkoon. Lisäksi osallistuttiin oppisopimusta koskevaan keskusteluun Helsingin Sanomien yleisönosastolla.

Lisäksi artikkeleita hankkeista ja työpajatoiminnasta erilaisissa julkaisuissa ja alan lehdissä.

Julkaisut

Toimintavuoden aikana julkaistiin kolme kirjaa. Laatu 2006 hankkeen tuottama, **Anne Välimaan** kirjoittama ”Käyttäjän käsikirja” ilmestyi tammikuussa. Käsikirja on STL - Sosiaalisen Työllistämisen Laadunarviointimallin käyttöä tukeva työkirja. Käyttäjän käsikirja tarjoaa selkeän työkalun, jonka avulla pääsee itsenäisesti laatutyön sekä oman organisaation toiminnan ja tulosten itsearviointiin alkuun. Käsikirja tarjoaa STL-mallin käyttöön kolme erilaista tapaa, joista kukin organisaatio voi valita omiin tarpeisiinsa sopivimman.

Annikka Virtasen ja **Marja Hautaluoman** toimittama 10-vuotisjuhlapamfletti ”Kadonneet ja pudonneet –syrjäytymisen sietämätön keveys” julkaistiin 7.2. TPY:n järjestämässä suuressa vaalikeskustelussa eduskunnassa. Kirjassa

eri kirjoittajat pohtivat syrjäytymistä omakohtaisena kokemuksena tai työnsä kautta. Tuloksena on mielenkiintoinen, ajatuksia ja kommentteja herättävä kokoelma kokemuksia ja näkemyksiä.

Juhlavuoden päätteeksi ilmestyneen 10-vuotishistoriikin ”Työtä ja toimintaa suurella sydämellä” kirjoittaja järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** kokosi kirjan sekä arkistoja tutkien että haastatteleamalla työpajatoiminnan veteraaneja ja pitkään hallinnossa vaikuttaneita toimijoita.

Lisäpainoksia aiemmin julkaistuista kirjoista.

Valtakunnalliset työpajapäivät – iloisesti Iisalmissa

Juhlavuoden työpäiville Iisalmen kulttuurikeskukseen kokoontui 17. - 18.4. reilut viisisataa osallistujaa. Kulttuurikeskuksen auditoriossa olivat kaikki istumapaikat käytössä ja kaupungin ja lähiseudun majoituskapasiteetti tiukalla. ”Halavatun hyvät” työpajapäivät tarjosivat sekä asiaa että reipasta, hersyvää huumoria. Monen osallistujan mielestä juuri sopivassa suhteessa. Oivallisista järjestelyistä vastannut Iisalmen Kehypaja juhli työpajapäivillä 20-vuotistaivaltaan.

Tohtori **Seppo Kääriäinen** nosti juhlapuheessaan esiin ns. uuden työn ja työpaikat, jotka eivät ole siirrettävissä Suomesta. Hänen mukaansa hallitusohjelma lupaa hyvää työpajatoiminnalle, mutta kehotti työpajaväkeä olemaan aktiivinen hallituksen lupausten suhteen; ”seuratkaa, vaatikaa, olkaa tarkkana”. OPM:n nuorisoyksikön päällikkö **Olli Saarela** kiitti lämpimästi työpajatoimijoita hyvin tehdystä työstä ja ilmaisi tyytyväisyytensä hallitusohjelmaan, jossa ”ketään ei jätetä yksin”. Osastopäällikkö **Maire Mäen** Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksesta, mukaan välityömarkkinoiden kehittämiseen vaikuttavat sekä kunta- ja palvelurakenneuudistus, työvoimaverkoston alueellinen kehittäminen että alueellinen työllisyysstrategia.

Perinteisissä pienseminaareissa pureuduttiin ajankohtaisiin aiheisiin. Tilaaja-tuottaja toimintatavasta keskusteltiin otsikon alla ”Käymme yhdessä ain” ja koulutuksen nivelvaiheesta ”Liikettä niveleen” useiden työpajaesimerkkien avulla. Yks vae kaheksan? -seminaarissa aiheena oli yhteisöllisyys ja Ootko ottanna? seminaarissa puheeksi ottaminen työpajoissa.

Iisalmen omat pojat **Halavatun papat** juonsivat päivät ja herättelivät toiseen päivään hulvattomalla huumorillaan. Näyttelijä **Tuija Piepponen** jatkoi naurattamista esittäessään sanatonta viestintäämme.

Sivistystoimentarkastaja **Erik Häggmanin** puheenvuorossa käytiin läpi koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäävien 90 000 nuoren taustoja ja Helsingin yliopiston tutkija **Ismo Pohjantammi** esitteli tutkimuksensa ylisukupolisesta työttömyydestä pajuorten keskuudessa. ”Eläköön työpajat, hyvä me, hyvä TPY” –yhteenvetopuheenvuorossa järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** aiheena oli ”hieman historiaa ja ripaus tämänpäivistä”

Suomen Kuntaliiton ja TPY:n tunnuspalkinnon 2007 saivat kouluttaja **Tiina Wall** Helsingin kaupungin opetusviraston Sininen verstaas -työpajalta, yksilövalmentaja **Tarmo Aavaluoma** Parik-säätiöstä sekä **INTOa työstä ry** Imatralta. Vuoden 2008 työpajapäivät sai järjestettäväkseen lappeenrantalainen Laptuote-säätiö.

Hanketoiminta

Yhdistyksen kehittämistoiminta koostuu hankkeista ja projekteista, joiden päämääränä on tukea sosiaalisen työllistämisen kentällä toimivia organisaatioita ja sosiaalisen työllistämisen toimialan kehittymistä Suomessa. Kehittämistyön avulla yhdistys pyrkii nostamaan esille alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä kehitystrendejä.

Monipuolista hanketoimintaa tehdään tiiviissä yhteistyössä sosiaalisen työllistämisen kentän muiden toimijoiden kanssa valtakunnallisella tasolla ottaen huomioon myös alueelliset näkökulmat. Vuonna 2007 tavoitteena oli aloittaa kaksi uutta hanketta sekä kartoittaa mahdollisia uusia kehittämistarpeita.

Kehittämispäivä työ- ja yksilövalmentajille

TPY:n hankkeet esittelevät vuosittain toimintansa myötä esille nousseita ajankohtaisia kysymyksiä, näkemyksiä ja ideoita työ- ja yksilövalmentajille suunnatussa Kehittämispäivässä. Vuoden 2007 Kehittämispäivä järjestettiin Helsingissä marraskuun lopulla. Aiheina ovat mm. oppiminen, motivaatio ja valmentava johtaminen, työpaikka-oppiminen, vuorovaikutus kohtaamistilanteissa, ADHD-tarkkaavaisuushäiriön tunnistaminen ja tukimuodot sekä ADHD-oireista kärsivän arkipäivän ongelmia ja luovia ratkaisuja. Alustajina toimivat koulutussuunnittelija **Juha Lahtinen** Opekosta, kuntoutuspäällikkö **Mirja Heikkilä** ADHD-liitosta ja omakohtaisia kokemuksiaan kertonut taikuri **Timo Luttinen**.

TPY:n hankkeiden tuottama Työ- ja yksilövalmennuksen kehittämispäivä kokosi jälleen, jo neljännen kerran, runsaan ja innostuneen kuulijakunnan.

Valu - työ- ja yksilövalmennuksen ulottuvuudet

Valu-hanke toteutettiin Raha-automaattiyhdistyksen tuella vuosina 2004 – 2007. Hankkeen tavoitteena oli työpajatoiminnan sisältöjen laadun kehittäminen työ- ja yksilövalmennuksen käsitteitä ja menetelmiä määrittelemällä, levittämällä ja vakiinnuttamalla. Hankkeessa tuotettiin työ- ja yksilövalmennukseen liittyvää tietoa ja materiaalia.

Hankkeen projektipäällikkönä toimi **Anne Välimaa** 31.3.2007 asti, jonka jälkeen vastuu hankkeen loppuunsaattamisesta ja raportoinnista siirtyi talous- ja hallintopäällikkö **Annuikka Virtaselle**. Hankkeen toiminta keskittyi vuonna 2007 tulosten levittämiseen, arviointiin sekä loppuraportointiin.

Projektipäällikkö teki tammi–helmikuussa täsmätukivierailuja sellaisille työpajoille, jotka olivat pyytäneet tukea hankkeessa tuotetun tuotteistusmateriaalin käyttöönottoon.

Hankkeessa aiemmin tuotetuista kirjoista ”Työ- ja yksilövalmennuksen perusteet” sekä ”Työ- ja yksilövalmennuksen tuotteistaminen” otettiin 500 kappaleen lisäpainokset. Vuonna 2007 tuotettiin yhteistyössä Palvelutori-hankkeen kanssa ”Työkirja työ- ja yksilövalmennuspalveluiden tuotteistamiseen”. Työkirja antaa helppokäyttöisen työkalun aiemmin julkaistun oppaan mukaiseen työpajapalveluiden tuotteistamiseen. Lisäksi tuotettiin kalvosarja ”Miksi työpajapalvelut kannattaa tuotteistaa?”, joka on tarkoitettu menetelmän esittely- ja koulutuskäyttöön. Kaikki hankkeessa tuotettu materiaali on tilattavissa maksutta TPY:n nettisivuilta. Hankkeen tuotoksia ja materiaalia levitetään jäsenorganisaatioille ja sidosryhmille vuosina 2007–2009 toteutettavassa Palvelutori- hankkeessa.

Net Effect Oy teki Valu-hankkeesta loppuarvioinnin, jossa katsottiin hankkeen päässeen tavoitteisiinsa. Työ- ja yksilövalmennuskäsitteiden määrittely ja levittäminen edesauttoi työpajojen yhtenäisyyden lisääntymistä ja TPY:n jäsenorganisaatioiden toiminnan laadun paranemista. Kehittämissuosituksina esitettiin mm. käsitteiden levittämiseen ja määrittelemiseen liittyvän yhteistyön tiivistämistä keskushallinnon kanssa, käsitteiden sisältöjen konkretisoimista ja rajaamista sekä minimilaatukriteeristön määrittelemistä. Hankkeesta tehtiin loppuraportti Raha-automaattiyhdistykselle.

Valu-hankkeen ohjausryhmä kokoontui kerran vuonna 2007. Kokoukseen osallistuivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä, ESR-koordinaattori **Merja Hilpinen** Pohjois-Savon TE-keskuksesta sekä järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** TPY:stä.

Raha-automaattiyhdistys avusti Valu-hanketta toimintavuonna 18 107 eurolla.

LAATU 2006 – sosiaalisen työllistämisen laatujärjestelmän valtavirtaistaminen

Laatu 2006-hanke toteutettiin vuosina 2006–2007 Raha-automaattiyhdistyksen tuella. Hankkeen tavoitteena oli nivoa Laatu 2005-hankkeessa kehitetty Sosiaalisen työllistämisen laadunarviointimalli osaksi työpajojen ja muiden sosiaalisen työllistämisen yksiköiden toimintaa. Hankkeessa mallinnettiin työpajoille soveltuva laatutyön toteuttamistapa.

Laatu 2006-hankkeen projektipäällikkönä toimi **Anne Välimaa**, 31.3. asti, jonka jälkeen vastuu hankkeen loppuunsaattamisesta ja raportoinnista siirtyi talous- ja hallintopäällikkö **Annikka Virtaselle**. Hankkeen toiminta keskittyi vuonna 2007 tulosten levittämiseen.

”STL - Käyttäjän käsikirja” ilmestyi helmikuussa 2007. Käsikirja tarjoaa selkeän työkalun STL -mallin hyödyntämisen. Kirja lähetettiin kaikille TPY:n jäsenorganisaatioille sekä sidosryhmille. Mallin tiedotuskampanjaa varten tuotettiin esite.

”STL – Sosiaalisen Työllistämisen Laadunarviointimalli” kirjasta otettiin 500 kappaleen lisäpainos. Lisäksi tuotettiin sähköinen laatukoulutusmateriaali. Kaikki hankkeessa tuotettu materiaali on tilattavissa maksutta TPY:n nettisivuilta. Hankkeen tuotoksia ja materiaalia levitetään jäsenorganisaatioille ja sidosryhmille vuosina 2007–2009 toteutettavassa Palvelutori- hankkeessa.

Toimintavuonna toteutettiin kaksi laatukoulutusta. Keväällä pidettyyn kaksipäiväiseen laatukouluttajavalmennukseen osallistui 10 henkilöä, jotka kaikki olivat osallistuneet vuonna 2006 oman organisaationsa laatuprosessiin. Koulutus antoi valmiuksia toimia STL-laatukouluttajana. Marraskuun lopussa järjestettiin STL – Laadunarviointia käytännössä -koulutuspäivä.

Helmikuussa pidettiin edellisenä vuonna toisella laatukierroksella mukana olleille jäsenorganisaatioille seurantatapaa-minen. Tavoitteena oli tukea laatutyön jatkamista. Hankkeesta tuotettiin loppuraportti Raha-automaattiyhdistykselle.

Laatu 2006-hankkeen ohjausryhmä kokoontui toimintavuonna yhden kerran. Kokoukseen osallistuivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä, ESR-koordinaattori **Merja Hilpinen** Pohjois-Savon TE-keskuksesta sekä järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** TPY:stä.

Raha-automaattiyhdistys avusti Laatu2006-hanketta toimintavuonna 16 958 eurolla.

OPEQUAL

Opequal oli EU:n EQUAL- yhteisöaloiteohjelmasta rahoitettu projekti, jossa TPY oli yhtenä toimijana. Tavoitteena oli kehittää toimintamalleja koulutuksen nivelvaiheisiin ja koulutuksesta syrjäytymisen ehkäisyyn sekä parantaa tekemällä tai muilla vaihtoehtoisilla tavoilla hankitun osaamisen tunnistamisjärjestelmää.

Vuosina 2005 – 2007 toteutettu OPEQUAL oli kumppanuusprojekti, jossa oli mukana sekä paikallisia, valtakunnallisia että kansainvälisiä kumppaneita. Valtakunnallisen tason toimijoita hankkeessa ovat Valtakunnallinen työpajayhdistys ry ja hanketta hallinnoiva opetusalan koulutuskeskus Opeko sekä Omaura ry.

Paikallisesti kehittämistyötä tekivät jyvaskyläläinen Työvalmennussäätiö Tekevä ja viisi yläastetta Jyväskylän kaupungista ja maalaiskunnasta, vaasalainen Jupiter-säätiö ja Vaasan Ammattiopisto sekä Oulun kaupungin nuorisoasiainkeskus yhteistyö-kumppaneineen ja Oulun seudun ammattiopisto. Kansainväliset yhteistyöprojektit olivat Janus Belgiasta ja Workskills Hollannista.

TPY:n projektipäällikkönä työskennellyt **Elina Hakkarainen** siirtyi muihin tehtäviin yhdistyksen ulkopuolelle ke-säkuun alussa. Hänen sijaisenaan toimi oman työn ohessa Vaasan ammattiopiston erityisopettaja **Riikka Paalosmaa** tehtäväänään projektissa kehitettyjen mallien ja käytäntöjen valtakunnallinen levittäminen.

Levitystyö

Hanke järjesti vuoden aikana yhteistyössä Equal-teematyöryhmän kanssa viisi kansallista koulutusta. Jipot ja Jekut -koulutuspäivillä esiteltiin eri puolilla Suomea kehitettyjä uusia työkaluja, materiaaleja ja toimintamalleja, joilla tuetaan nuorten opiskelunvalmiuksia ja ehkäistään koulutuksesta syrjäytymistä. Tämän lisäksi järjestettiin seminaari eduskunnassa. Työpajojen ja koulujen välisestä yhteistyöstä keskusteltiin myös TPY:n ALU-ryhmien tapaamisissa Joensuussa, Kuusankoskella ja Lahdessa.

Kansainvälinen yhteistyö

Toimintavuoteen sisältyi kolme kansainvälistä tapaamista. Helsingin tapaamiseen maaliskuussa osallistui suomalaisten lisäksi viisi työntekijää Hollannista ja Belgiasta. Toukokuussa Hollannissa pidetyssä tapaamisessa oli mukana 12 hengen suomalaisryhmä, ja Brysselissä isäntämaan edustajien lisäksi tapaamiseen osallistui joulukuussa 10 suomalaista ja 6 hollantilaista yhteistyökumppanien edustajaa.

Ohjausryhmä

Projektin ohjausryhmän muodostivat toimitusjohtaja **Harri Halttunen** ja yksilövalmentaja **Kalle Vastamäki** Tekevä-säätiöstä, työpajatoiminnan esimies **Anneli Koistinen** ja yksilövalmentaja **Anu Anttila** Oulun kaupungin nuorisoasiainkeskuksesta, koulutuspäällikkö **Virpi Pikkuaho** ja opinto-ohjaaja **Jukka Vuollet** Oulun seudun ammattiopistosta, rehtori **Auli Vasara** Huhtaharjun koulusta, rehtori **Mika Risku** Tikkakosken koulusta, toimitusjohtaja **Helka Linna** ja oppilasvalmentaja **Mia Wägar** Jupiter-säätiöstä, koulutusalojohtaja **Markku Nummi** ja erityisopettaja **Riikka Paalosmaa** Vaasan ammattiopistosta, koulutussuunnittelijat **Juha Oulujärvi** ja **Eino Hietalahti** Opekoista sekä toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** ja **Elina Hakkarainen** TPY:stä.

Opetusministeriön EQUAL-avustusta käytettiin OPEQUALin TPY:n osuuteen vuonna 2007 kaikkiaan 38 756 euroa.

Suunta Elämään

Vuoden 2005 Yhteisvastuukeräyksen teemana oli ”siivet ja juuret” ja kotimaan erityiskohteenä elämälleen suuntaa etsivät nuoret. Keräystuotolla toteutetaan vuosina 2006–2008 TPY:n hallinnoima valtakunnallinen Suunta Elämään-hanke, jossa nuoria tuetaan koulutukseen, työhön ja oman elämän hallintaan. Hanketta koordinoi projektipäällikkö ja hankkeella on johtoryhmä sekä hankkeen kohderyhmän tunteva projektiryhmä. Projektipäällikkönä toimii **Jari Hourula**.

Suunta Elämään-hanke rahoitti Åbo Kringlanin nuorten kuvataideterapiaa, jossa syntyneistä töistä koottiin näyttely. Toiminnanjohtaja Birgitta Blom avasi näyttelyn.

Hankkeen tavoitteena on kehittää tehostetun yksilövalmennuksen malleja. Kolmivuotinen hanke tarjoaa vähintään sadalle kohdennettua tukea tarvitsevalle nuorelle yksilöllisiä työpajojen valmennuspalveluja tai niiden ohessa hankittavaa lisätukea. Lisäksi toimintatukea kohdennetaan työpajoilla tapahtuvaan ryhmätoimintaan ja yhteisölliseen tukitoimintaan. TPY välittää rahoituksen hakumenettelyn kautta toimintatukena, jolla nuorten tarvitsemat palvelut hankitaan.

Vuosien 2006–2007 aikana saapui yhteensä 124 toimintatukihakemusta, joiden perusteella toimintatukea myönnettiin 119 projektille yhteensä 472 993,82 €. Toimintatukien myöntämisessä on painotettu henkilöprojekteja, joita on ollut 68 % kaikista myönnettyistä toimintatukiprojekteista. Myönnettyistä toimintatuista palautui hankkeelle 49 919,46 € (n. 10,5 %), joka jaetaan uudelleen hakumenettelyn kautta. Vuonna 2007 toimintatuen myöntämiskriteereinä olivat asiakaslähtöisen tarpeen tunnistaminen ja tunnistettuun asiakastarpeeseen vastaaminen. Tärkeimpiä projektien tuloksia olivat startti-, yksilö- ja työvalmennuksen keinoin aikaansaadut yksilökohtaiset voimaantumiset ja koulutukseen tai työelämään hakeutuminen.

Hankkeen toiminnasta tehdään arviointitutkimus, jossa tutkijana toimii VTL **Kari Paakkunainen**. Arvioinnin kohteena on hankkeen toiminta sekä hankkeesta rahoitettujen projektien toiminnan toteutuminen ja tuloksellisuus. Arviointitutkimuksen väliraportti ilmestyi vuoden 2007 alussa. Väliraportin mukaan asiakaslähtöisyys toteutui toimintatuella rahoitetuissa projekteissa 87 %:n osalta. Projektien tavoitteet toteutuivat 73 %:n osalta hyvin tai kiitettävästi.

Hanke järjesti Helsingissä 18.10. ”Työpajatoiminta ja nuoret aikuiset” seminaarin yhteistyössä Sininauhaliiton Värit Elämään—hankkeen kanssa. Seminaarin aiheita olivat Suunta Elämään-hanke, starttipajatoiminnan taloudellinen kannattavuus, työttömyyden ylisukupolvinen periytyminen ja välityömarkkinoiden läpivirtaavuus. Seminaarin osallistui n. 80 henkilöä. Hankkeen projektipäällikkö on osallistunut lisäksi valtakunnallisten työpajapäivien ja työpajatoiminnan kehittämispäivän suunnitteluun ja toteutukseen sekä ”Sosiaalisen työllistämisen toimialan käsitteet” -julkaisun päivitustyöhön.

Hankkeen puitteissa on käyty paikan päällä neuvottelemassa mahdollisista toimintatukiprojekteista ja suoritettu myönnetyn toimintatuen käyttöön liittyviä arviointikäyntejä Helsingissä, Vaasassa, Lahdessa, Vantaalla, Jyväskylässä, Tampereella, Porvoossa, Ivalossa, Naantalissa, Anjalankoskella ja Turussa. Lisäksi hankkeen projektipäällikkö on kuulunut nuorisoalan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus Preventiimin johtoryhmään ja osallistunut sen toimintaan.

Johto- ja ohjausryhmät

Hankkeen johtoryhmän muodostivat vuonna 2007 TPY:n hallituksen puheenjohtaja **Arto Seppälä** (pj.), ylijohtaja **Riitta Kaivosoja** opetusministeriöstä (vpj.), työalasihteeri **Juha Alstela** kirkkohallituksesta, keräysjohtaja **Kalle Kuusimäki** Kirkkopalvelut ry:n keräystoimistosta, osastopäällikkö **Raimo Ikonen** sosiaali- ja terveysministeriöstä, kansanedustaja **Raija Vahasalo**, johtaja **Jouni Välijärvi** Jyväskylän yliopiston koulutuksen tutkimuslaitokselta, opetusneuvos **Juhani Pirttiniemi** 1.1.–31.3. ja ylitarkastaja **Leena Nissilä** 1.4.–31.12. opetushallituksesta, sivistystoimenjohtaja **Risto Aalto** 1.1.–28.8. Kokkolan kaupungilta, työpajaesimies **Tarja Taskinen** alkaen 29.8.2007 Helsingin kaupungilta, järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** 1.1.–28.8. ja toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** alkaen 29.8. TPY:stä sekä projektipäällikkö **Jari Hourula** (siht.) TPY:stä. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Hankkeen projektiryhmän muodostivat vuonna 2007 tiiminvetäjä **Kari Hilpinen** (pj.) Kuopion kaupungin Ohjaavalta pajalta, perhetyöntekijä **Kari Hiltunen** Nurmijärven kunnan sosiaalipalveluista, projektipäällikkö **Jaana Karvonen** Helsingin kaupungin opetusvirastosta, laatupäällikkö **Jari Karppinen** Nuorisotasuntoliitosta, nuorisopalveluiden johtaja **Olavi Sydänmaanlakka** HelsinkiMissiosta sekä projektipäällikkö **Jari Hourula** (siht.) TPY:stä. Projektiryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Myönnettyjen toimintatukien alueellinen jakauma vuosina 2006–2007

Hiippakunta	Myönnetty	Toteutuma	Henkilöprojekti	Yhteisöprojekti
Helsinki ja Espoo	67 689,96 €	58 639,30 €	8	12
Porvoo	22 514,42 €	20 464,42 €	8	3
Tampere	118 231,82 €	95 593,07 €	21	7
Turku	22 000,00 €	22 000,00 €	3	1
Kuopio	82 992,01 €	81 940,80 €	21	4
Mikkeli	32 538,86 €	32 538,86 €	3	2
Lapua	83 528,48 €	72 925,28 €	11	5
Oulu	43 498,27 €	38 972,63 €	6	4
Yhteensä	472 993,82 €	423 074,36 €	81 kpl (68 %)	38 kpl (32 %)
	Erotus -49 919,46 €		Yhteensä 119 kpl (100 %)	

Yhteisvastuukeräyksen avustusta käytettiin toimintavuonna Suunta Elämään -hankkeeseen 311 017 euroa.

KAIKKI KYMMENEN TIKKUA LAUDALLE

Onnistuvat opit - yhteistä vastuuta nuorten palveluihin

Sosiaali- ja terveysministeriön tilaama Onnistuvat opit -juurruttamishanke päättyi vuoden 2007 lopussa. Loppuseminaari järjestettiin 23.1.2008 Hämeenlinnassa.

Vuosina 2005 – 2007 toteutetussa Onnistuvat opit -juurruttamishankkeessa kehitettiin kuntien tarpeisiin soveltuvia ja eri toimijoiden yhteistyöhön perustuvia toimintamalleja 15-17-vuotiaiden nuorten tukemiseksi. Avainasemassa juurruttamishankkeessa olivat 14 maakunnan alueelle (ESR tavoite 3-alue) koulutettavat 200 prosessinohjaajaa sekä 20 koordinaattoria, jotka toimivat kunnissa ja alueilla nuorten tukemispalveluiden koordinoijina. Onnistuvat opit kokosi ja käynnisti nuoria tukevaa toimintaa yhdessä työpajojen sekä kuntien opetustoimen, sosiaalitoimen, nuorisotoimen sekä oppilaitosten ja paikallisten verkostojen kanssa.

Hankkeen toteutuksesta vastasivat Sosiaalikehitys Oy, OPEKO ja Valtakunnallinen työpajayhdistys ry, jossa hankkeen projektikoordinaattorina työskenteli **Peter Rolin**.

Toimintavuonna hanke julkaisi artikkelikokoelman nuorisopalveluiden ydinongelmista nimellä **”Nuoret eivät odota - palvelurakenteen muutos nyt”**. Artikkelien kirjoittajat ovat asiantuntijoita, päättäjiä ja nuorisolan ammattilaisia. Kirja nostaa nuorten palveluiden kehittämisen keskeiseksi käsitteeksi juurruttamisen.

Onnistuvien oppien ulkoisen arvioinnin keskeisimpiä tuloksia oli, kuinka merkittäväksi työpajatoiminta todettiin. Työpajatoimintojen vakinaistaminen ja työpajaväylien avaaminen oli kehittämistyön kohteena useammalla alueella. Arvioinnin mukaan yhteistyö oppilaitosten ja työpajojen välillä lisääntyi ja syventyi Onnistuvat opit -työn tuloksena. Työpajojen mukanaolo hankkeessa koettiin poikkeuksetta hyvin tärkeäksi. Kuntaraportoinnin mukaan työpajojen tärkeys ilmaistiin keskiarvolla 4.71 (asteikolla 1–5). Työpajakentän vahvuudeksi koettiin kyky tuottaa toimivia seudullisia palveluita turhaa byrokratiaa välttämällä. Joustavien opetusratkaisujen kautta pyritään varmistamaan perusopetuksen loppuunsaattaminen ja sitä kautta koulupudokkuuden väheneminen.

Juuruttamishanke numeroina

Paikallistasolla toimenpideohjelmien valmisteluun osallistui n. 500 eri alojen ammattilaista ja kehittämistyössä oli mukana 620 yhteistyötahoa ja/tai organisaatiota.

Valmistelut johtivat 35 kumppanuussopimukseen, joiden pohjalta nuorten ohjaus- ja tukipalveluita sitouduttiin kehittämään osana perustyötä ja pysyviä palvelurakenteita. Sopimukset tehtiin kunta-, työpaja- ja oppilaitosjohton kanssa. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi saatiin yli 100 esimiehen tuki.

Työpajatoiminnan vahvistamiseksi ja vakiinnuttamiseksi rakennettiin 13 alueellista ja jatkuvuuteen perustuvaa toimintamallia. Moniammatillisen yhteistyön esteitä purettiin koulutuksilla ja yhteisillä konsultatiivisilla tapaamisilla, jotka keräsivät yli 8500 osallistujaa. Nuorten ohjaus- ja tukipalveluihin saatiin 16 vakinaista työsuhdetta ja/tai virkaa. Tehostettujen ohjaus- ja tukipalveluiden piiriin saatiin suoraan 7385 nuorta, ohjaus- ja tukipalveluiden tehostamisen

vaikutukset ulottuivat välillisesti 17 250 nuoreen. Toiminta kosketti suoraan 150 kuntaa. Lisäksi maakunnissa työskenteli 20 koordinaattoria, ja työn tukemiseen resursoitiin n 2 milj. €. Prosessinohjaajakoulutukseen osallistui kaikkiaan 358 toimijaa, joista naisia 292 ja miehiä 66.

Ohjausryhmä

Onnistuvat opit hankkeen ohjausryhmään kuuluivat toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** TPY, pääsuunnittelija **Tuula Ahlgren** Kela, projektipäällikkö **Elina Hakkarainen** TPY, erityissuunnittelija **Juha Henriksson** Kuntaliitto, ylitarkastaja **Jaana Walldén** OPM, johtaja **Reijo Jouttimäki** Opeko, ylitarkastaja **Irmeli Järvenpää** STM, toimitusjohtaja **Juha Kaakinen** (pj.) Sosiaalikehitys Oy, koulutuspäällikkö **Eija Lilleberg** Opeko, talouspäällikkö **Liisa Nupponen** Sosiaalikehitys Oy, koulutussuunnittelija **Ville Pietiläinen** Opeko, opetusneuvos **Juhani Pirttiniemi** Opetushallitus, projektikoordinaattori **Peter Rolin** TPY, ylitarkastaja **Markus Seppelin** sosiaali- ja terveysministeriö, projektipäällikkö **Tom Tarvainen** (siht.) Sosiaalikehitys Oy / Onnistuvat opit, sosiaali- ja terveys-toimen toimialajohtaja **Erkki Torppa** Hämeenlinnan kaupunki.

Maakuntakohtaisia tuloksia

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia, Espoo, Kirkkonummi, Kauniainen

Konkreettinen työpajaesimerkki oli pidemmän jatkumon tuloksena Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omniaan perustettu ohjaava starttipaja. Ohjaava starttipaja on tarkoitettu niille 15–17-vuotiaille nuorille, jotka eivät ohjauksellisesti kuulu minkään viranomaisen vastuualueeseen tai työvoimatoimistojen aktiivitoimenpiteiden piiriin. Nämä nuoret ovat esim. keskeyttäneet toisen asteen opintonsa, heillä ei ole opiskelupaikkaa, he eivät tiedä, mille alalle sijoittua tai tarvitsevat henkilökohtaista ohjausta ammatinvalinnassa tai tukea elämänhallinnallisissa asioissa.

Etelä-Karjala / Imatra, Joutseno, Lappeenranta

Työpajatoiminta toisen asteen opintojen tukijana. Löytää - koota - ohjata -palvelumallin tukemiseksi Imatralla käynnistettiin Oppipajatoiminta, jota jatkettiin Lappeenrannassa. Tavoitteena oli, että Oppipaja-jakson jälkeen nuorelle löytyy perusopetuksen jälkeinen jatko-opiskelupaikka toisella asteella tai joissakin tapauksissa oppisopimuspaikka. Oppipajat ovat ottaneet Imatralla vastaan 18 nuorta ja Lappeenrannassa 20 nuorta. Käytettävänä menetelminä ovat olleet mm. yksilövalmennus (omaohjaaja), ryhmätoiminnat (vertaistuki, toiminnalliset ja yhteisölliset menetelmät), koulumaailmassa tapahtuva toiminta (koulukokeilut, amistet) ja työelämään tutustuminen.

Kymenlaakso / Kotka-Haminan seutu (Kotka, Hamina, Pyhtää, Virolahti, Miehikkälä)

Kotka-Haminan seudulla liikkeellelähtö tapahtui Valtakunnallisen työpajayhdistyksen esittelemänä. Tämän jälkeen pajajohdaja kokosi moniammatillisen työryhmän pohtimaan tarvetta ja mahdollisuutta osallistua toimintaan. Nuorten seudullisen työpajan siirtyminen Kotkan nuorisotoimesta Kotka-Hamina-seudun koulutuskuntayhtymään itsenäiseksi tuloyksiköksi loi mahdollisuuden toisen asteen ja työpajan yhteistyön tiivistämiseen. Kuntaraportin mukaan ammattikouluyhteistyön ja työpajojen kehittyminen on ottanut ison harppauksen Onnistuvien oppien avustuksella.

Kymenlaakso / Kouvolan seutu

Konkreettinen esimerkki juurruttamishankkeen onnistumisesta on Kouvolassa pilotoitu Parik-säätiön 1 + 4 -malli, jossa oppilas on yhden päivän viikosta työpajalla yksilövalmennuksessa tutustumassa eri ammattialoihin ja työelämän pelisääntöihin sekä neljä päivää normaalissa perusopetuksessa omassa koulussaan. Tällä toimintatavalla pyritään siihen, että nuoret saavat peruskoulun suoritettua loppuun ja hakevat toisen asteen koulutukseen mielekkääksi kokemalleen alalle.

Itä-Uusimaa / Porvoon seutu (Porvoo, Askola, Pukkila, Loviisa)

Työpajat ottavat nuoret vastaan - kuntaraportin mukaan suoraan toiminnan piiriin on Itä-Uudellamaalla saatu 70 nuorta. Nuoret on pääosin ohjattu työpajakoulutukseen sekä tehostettuun työelämän tutustumiseen (TET). Koulun omat oppilas-huoltoryhmät yhteistyötahoineen ovat olleet mukana toiminnassa. Työpajojen ja koulujen yhteistyötä on selkeytetty ja laajennettu. Työpajat ovat pystyneet ottamaan vastaan jokaisen pajalle lähtemään motivoituneen nuoren syksyn 2007 aikana. Kuntaraportin mukaan koordinaation paraneminen nuorten palvelujärjestelmässä näkyy siten, että koulupudokkaat on voitu selvittää riittävän ajoissa ja nuoria on voitu ohjata paremmin mm. työpajapalveluihin.

STM:n ESR-avustusta käytettiin TPY:n osuuteen Onnistuvat Opit -hankkeessa toimintavuonna 57 667 euroa.

Erilaiset oppijat työpajoilla

Työpajakentällä on havaittu, että yhä useampi työpajalle tuleva valmentautuja on ns. erilainen oppija. Nämä valmentautajat tarvitsevat enemmän ja intensiivisempää tukea ja ohjausta valmentajilta. Niinpä haasteena onkin työpajakentällä työskentelevien työ- ja yksilövalmentajien hyvinkin erilainen pohjakoulutus. Erilaisen oppijan tunnistaminen ja hänen kanssaan työskentely vaativat erityistä taitoa, tietoa ja osaamista.

TPY:n huhtikuussa 2007 käynnistetty Erilaiset oppijat työpajoilla -hanke on Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama kolmivuotinen hanke, joka on osa RAY:n oppimisvaikeusohjelmaa.

Hankkeessa kehitetään uusia työmenetelmiä työ- ja yksilövalmentajien käyttöön tarkkaavaisuushäiriöisten nuorten ohjaamiseksi ja nuorten arkielämän hallintataitojen parantamiseksi. Tavoitteena on luoda välineitä erilaisten oppijoiden tunnistamiseen, voimaannuttamiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Hanke pyrkii tukemaan työpajojen tapaa etsiä yksilöllisiä polkuja nuorille ottaen huomioon valmentautujan omat resurssit ja oppimistyylit.

Alueellisina yhteistyökumppaneina toimivat Työvalmennussäätiö Tekevä Jyväskylässä ja Honkalampi-säätiö Joensuun seudulla. Tekevän painopisteenä on tuetun oppisopimusmallin ja palveluohjauksen kehittäminen. Honkalampi-säätiöllä keskitytään erilaisen oppijan tunnistamisvälineisiin ja työmetodien kehittämiseen.

ERILAISET OPPIJAT TYÖPAJOILLA -HANKE

Hankkeessa työskentelee kolme työntekijää, projektipäällikkö **Karoliina Koskinen**, Tekeväen aluetyöntekijä **Mervi Sirviö** ja Honkalampi-säätiön aluetyöntekijä **Päivi Korkala**. Hankkeen käynnistysvaiheessa verkostoiduttiin samalla saralla työskentelevien eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin.

Tekevällä hanke aloitti työskentelyn kahden oppisopimusopiskelijan kanssa ja Honkalampi-säätiöllä ryhdyttiin suunnittelemaan tunnistamisvälinettä ja keräämään työvälineitä valmentajille. Hanke oli syksyllä mukana kouluttamassa Pohjois-Karjalan ALU-ryhmää. Koulutusryhmästä koottiin verkosto, joka osallistuu jatkossa hankkeen tavoitteiden mukaisten menetelmien kehittämiseen. Hanke oli vahvalla panoksella mukana TPY:n syksyn Kehittämispäivän suunnittelussa ja toteutuksessa tuoden ohjelmaan konkreettista tietoa ADHD:sta eri luennoitsijoiden muodossa.

Alkuvuodesta käynnistyneessä EOT-hankkeessa työskentelee kolme innokasta ammattilaista vas. Karoliina Koskinen, Päivi Korkala ja Mervi Sirviö.

Ohjausryhmä

Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat vuonna 2007 toiminnanjohtaja **Virpi Dufva** ADHD-liitosta (pj.), projektipäällikkö **Seija Haapasalo** Kuntoutussäätiöstä, vs. toimitusjohtaja **Markku Hassinen** Työvalmennussäätiö Tekevästä, kehittämisspäällikkö **Arto Mononen** Honkalampi-säätiöstä, opettaja/ryhmäohjaaja **Olli Saari** Silta-Valmennusyhdistyksestä, puheenjohtaja **Airi Valkama** Erilaisen oppijoiden liitosta, toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** Valtakunnallisesta työpajayhdistyksestä ja Erilaiset oppijat työpajoilla –hankkeen projektipäällikkö **Karoliina Koskinen** TPY:stä (siht.).

Raha-automaattiyhdistys avusti Erilaiset oppijat työpajalla –hanketta toimintavuonna vuonna 114 523 eurolla.

Palvelutori

Palvelutori-hankkeella pyritään vastaamaan palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa tapahtuneiden muutosten tuomiin uusiin haasteisiin. Hyvinvointipalveluiden ja sosiaalisen työllistämisen toimialan on tulkittu olevan murroksessa. Palvelujärjestelmän katsotaan tulleen aiempaa monimutkaisemmaksi ja pirstaleisemmaksi. Palveluja hankitaan yhä enemmän ostopalveluina, vaihtoehtoiset palveluntuotantotavat, kuten erilaiset tilaaja–tuottaja-mallit lisääntyvät ja kilpailuttaminen yleistyy. Toisaalta monien työpajojen toiminta on hallinnollisesti yhä vakiintumatonta, hankerahoituksen osuus pajojen rahoitusrakenteessa on edelleen suuri ja useita avaintehtäviä hoidetaan määräaikaissa työsuhteissa.

Palvelutori-hanke

Palvelutori-hanke käynnistyi toukokuussa 2007 ja sen kesto on kolme vuotta. Hanketta rahoittaa Raha-automaattiyhdistys ja projektipäällikkönä toimii **Reetta Pietikäinen**. Palvelutorissa hyödynnetään TPY:n VALU- ja Laatu 2006 –hankkeiden tuloksia ja materiaaleja sekä levitetään niitä edelleen työpajakentälle.

Palvelutori-hankkeen tarkoituksena on kehittää sosiaalisen työllistämisen toimialalla sovellettavaa tilaaja–tuottaja-toimintatapa. Hankkeessa kerätään kokemuksia ja näkemyksiä toimintatavasta ja tuotetaan tietoa siitä, mitä tilaaja–tuottaja-mallit työpajakentällä merkitsevät. Pää tavoitteena on tilaaja–tuottaja-toimintatavan mallintaminen. Hankkeessa nostetaan esille toimintatapaan liitettyjä hyötyjä ja haittoja, kiteytetään jo löydettyjä hyviä käytäntöjä sekä kiinnitetään huomiota kohdattuihin haasteisiin ja kompastuskiviin. Lisäksi tullaan tekemään kannanottoja ja suosituksia tilaaja–tuottaja-toimintatavan soveltamisesta. Kehittämistyön keskiössä on erityisesti tilaajien ja tuottajien välinen vuorovaikutus, sopimuksellisuus, tuotteistaminen sekä asiakastarpeiden ja laadun merkitys palveluhankinnoissa. Palvelutori ei toimi tilaaja–tuottaja-toimintatavan puolestapuhujana, vaan tarkastelee toimintatapa analyttisellä otteella ja pyrkii kehittämään sen käytännön toteuttamista.

Palvelutori-hankkeen keskeisenä tavoitteena on myös lisätä työpajatoimijoiden tilaaja–tuottaja-toimintatapaan liittyvää tietoutta. Hanke toimii TPY:n ALU-ryhmien kautta ja hyödyntää niiden paikallistuntemusta ja verkostoja. Palvelutori järjestää ALU-ryhmille työkokouksia ja -koulutuksia palveluiden kuvaamiseen, tuotteistamiseen ja laadun arviointiin (STL-malli) sekä tilaaja–tuottaja-toimintatapaan, palveluiden hankintaprosessiin ja kilpailuttamiseen liittyen.

Olenaisena tavoitteena on myös rakentaa tilaajien ja tuottajien yhteistä ymmärrystä. Palvelutori tulee järjestämään pajatoimijoiden, tilaajien, lähtävien tahojen ja muiden sidosryhmien yhteisiä kehittämistilaisuuksia ja -seminaareja. Tässä voidaan hyödyntää Teknillisen korkeakoulun Kimppa-hankkeen myötä kehitettyä Kumppanuusfoorumi-mallia. Kehittämistilaisuuksissa on tarkoitus analysoida seudullisia asiakkaiden tarpeita, toimintaympäristön tilaa sekä palvelujen tuottamisen mahdollisuuksia ja ehtoja.

Palvelutorin ensimmäinen toimintavuosi alkoi työpajakenttään, sen toimijoihin ja sidosryhmiin tutustumisella ja verkostoitumisella sekä tilaaja–tuottaja-toimintatapaan liittyvän tietopohjan rakentamisella.

Sopimuksia ALU-koordinaattoreiden kanssa

Vuonna 2007 Palvelutori-hanke solmi sopimukset kolmen TPY:n jäsenorganisaation kanssa. Hankkeeseen lähtivät ensimmäisinä mukaan Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiön (Rovaniemi), Silta-Valmennusyhdistyksen (Tampere) ja Tuoterenkaan (Lahti) koordinoimat ALU-verkostot. Palvelutori tilaa asiantuntijapalveluina ALU-koordinaattoreilta hankkeen alueellisen koordinoinnin ja alueellisten verkostojen organisoinnin sekä yhteistyössä projektipäällikön kanssa hankkeen teemojen mukaisten työpajatoimijoiden työkokousten, koulutustilaisuuksien, sidosryhmätapaamisten ja tilaaja–tuottaja-seminaarien järjestämisen. Tarvittaessa ALU-koordinaattorit toteuttavat alueellaan hankkeen teemoihin liittyvää prosessiohjausta.

Tampereella ja Lahdessa on järjestetty ALU-ryhmien jäsenille tilaaja–tuottaja-toimintatapaan, kilpailuttamiseen ja tuotteistamiseen liittyviä työkokouksia. Lapin läänin alueella hanke on alkuvaiheessa keskittynyt Kemijärvellä, Ivalossa ja

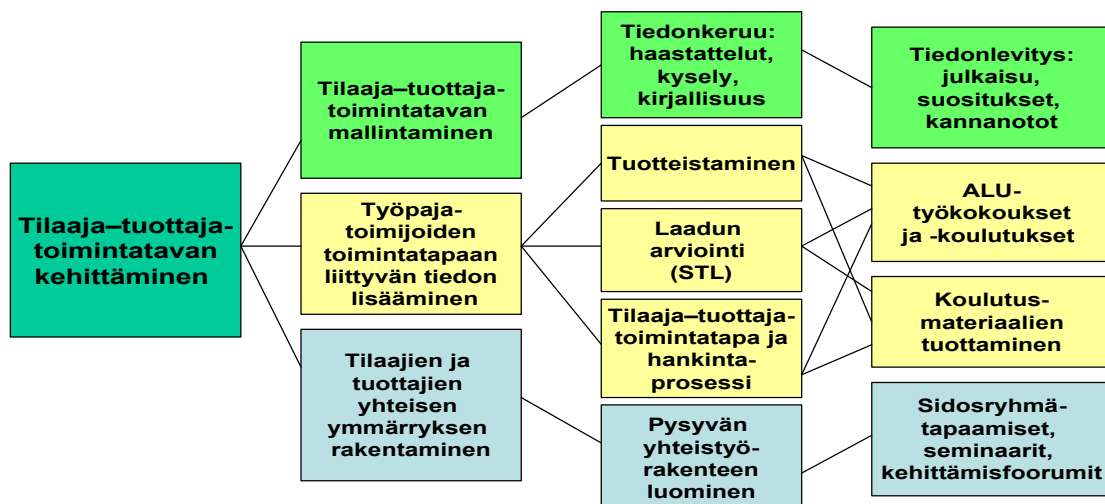
Sodankylässä tilaajien ja tuottajien välisen vuoropuhelun vahvistamiseen sekä tilaaja–tuottaja-toiminnan tehostamiseen. Palvelutori-hanke on lisäksi tuottanut tuotteistamiseen, laadun arviointiin (STL-malli), tilaaja–tuottaja-toimintatapaan ja kilpailuttamiseen liittyvää PowerPoint-esittelymateriaalia.

Ohjausryhmä

Palvelutorin ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran syyskuussa 2007. Ohjausryhmään kuuluvat: asiantuntija **Antti Kuopila** Kuntaliitosta (pj), toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** Valtakunnallisesta työpajayhdistyksestä, vs. toimitusjohtaja **Markku Hassinen** Työvalmennussäätiö Tekevästä, toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä, kehittämisspäällikkö **Tuomas Leinonen** Kumppaniksi ry:stä, työpajaesimies **Tarja Taskinen** Helsingin kaupungin opetusvirastosta, työ- ja yksilövalmennuspäällikkö **Hannele Liesmäki** Espoon Diakoniasäätiöstä, koordinaattori **Sirkku Reponen** Espoon työvoiman palvelukeskuksesta, koulutussuunnittelija **Anna-Liisa Tavi** Uudenmaan TE-keskuksesta ja projektipäällikkö **Reetta Pietikäinen** Valtakunnallisesta työpajayhdistyksestä (siht.).

Raha-automaattiyhdistys avusti Palvelutori-hanketta vuonna 2007 47 573 eurolla.

Palvelutori-hankkeen tavoitteet ja prosessit

Balanssi Akatemia

Balanssi Akatemia tuottaa sosiaalisen työllistämisen koulutuspalveluja. Kouluttajina toimivat työpajakentän ammattilaiset ja sosiaalisen työllistämisen asiantuntijat. Koulutukset räätälöidään asiakkaiden ja kohderyhmien mukaan. Tavoitteena on tukea työpajojen perustehtävän selkeytymistä yhteisövalmennuksella sekä työ- ja yksilövalmennusosaamisen kehittymistä työ- ja yksilövalmennuskoulutuksella.

Työ- ja yksilövalmennuskoulutus

Toimintavuoden tavoitteena oli kehittää työ- ja yksilövalmennuskoulutuksen sisältöä ja hankkia uusia kouluttajia. Koulutuspäällikkö **Sanna Pylkkänen** siirtyi toukuussa muihin tehtäviin yhdistyksen ulkopuolelle, joten kehittämistavoitteet eivät toteutuneet. Koulutusjärjestelyistä vastasivat kesäkuusta lähtien koulutuskoordinaattoriharjoittelija **Nina Nykänen** (3kk) ja järjestösihteeri **Marja Hautaluoma**.

Ylä-Savo2 koulutusryhmän osallistujat kukitettiin ja kuvattiin koulutuksen päättäjäisissä Iisalmessa marraskuun puolivälissä.

Alkuvuonna 2007 käynnistyi tavoitteiden mukaisesti kolme uutta työ- ja yksilövalmennuskoulutusryhmää: Ylä-Savo2, Karjala-Savo sekä Pirkanmaa. Ylä-Savo2 -ryhmässä oli 15 opiskelijaa Salmituotteelta, Iisalmen ja Kiuruveden kaupungeilta sekä TEKA-tuotteelta ja Luotsi-hankkeesta. Karjala-Savo -ryhmässä opiskeli 24 henkilöä Työn Uudet Areenat ry:stä, Outokummun ja Joensuun kaupungeilta, Rautavaaran Työpooli ry:stä, Kontiolahden ja Pyhäselän kunnista, Honkalampisäätiöstä, Loma Nurmes Oy:stä, Pisatuotteelta ja Kotikartanoyhdistyksestä. Molemmat työ- ja yksilövalmennuskoulutukset olivat oppisopimuskoulutuksia.

Pirkanmaan koulutusryhmän kuului 14 opiskelijaa, jotka tulivat Oriveden ja Valkeakosken kaupungeilta, Akaan kunnasta, Etelä-Pirkanmaan työvoimatoimistosta, Viialan, Urjalan ja Toijalan seudun työttömien yhdistyksistä. Tämä koulutus toteutettiin ESR-hankkeen rahoituksella. Kaikkien koulutusryhmien päätöstilaisuudet pidettiin marras-joulukuussa.

Osallistujat olivat innostuneita kehittämään omaa osaamistaan, ja toivoivat saavansa lisäkoulutusta erityisesti Minä valmentajana -moduuliin.

Työ- ja yksilövalmennuksen erikoisammattitutkinto

TPY teki toimintavuonna opetushallitukselle esityksen työ- ja yksilövalmennuskoulutuksen erikoisammattitutkinnosta (EAT), jonka pohjan muodostavat Balanssi Akatemian työ- ja yksilövalmentajakoulutuksen 5 moduulia. Erikoisammattitutkinnon

tarvetta perusteltiin ammatillisen osaamisen kehittämisellä sekä sopivien tutkintoperusteiden puuttumisella työpaja-toimialalta. Molemmat nähtiin toimialan laatua parantavina tekijöinä. Esitystä puolsi II lausuntoa sekä pitkäaikaisilta yhteistyökumppaneilta että rahoittajilta. Opetushallitus ei ottanut kantaa esitykseen vuoden loppuun mennessä.

Yhteisövalmennus

Toimintavuoden aikana toteutettiin kuusi yhteisövalmennusprosessia, joista vastasi 50%:n työajalla kolmen kuukauden ajan työsuhteessa ollut yhteisövalmentaja **Outi Hedemäki**. Valmennustyön lisäksi hänen tehtävänään oli selvittää työpajakentän kiinnostusta yhteisövalmennuksen toteuttamiseen, tuoda näkyväksi pajoilla jo tehtävää ehkäisevää päihde-työtä, vahvistaa yhteisöllisen työotteen asemaa työvälineenä työpajoilla sekä kartoittaa kehittämistarpeita työpajakentän näkökulmasta.

Yhteisövalmennusprosessit vietiin läpi Hämeenlinnan seudun työvalmennussäätiö Luotsin työpajalla, Hämeenkyrön Monityö työpajalla, Iin työpajalla, Tornion nuorten työpajalla, Oriveden työpajalla Preppaus-projektissa ja Alavuden Paja 66 -pajalla 3-6 päivän mittaisina. Valmennuksiin osallistui kaikkiaan noin 150 henkilöä.

Kiinnostusta yhteisövalmennusta kohtaan esiintyi vähäisestä markkinoinnista huolimatta. Esiin nousi myös tarve järjestää perinteisen yhteisövalmennuksen rinnalla henkilökunnan omia yhteisöllisiä päiviä, joissa keskityttäisiin työpajan perustehtävään ja yhteisen kielen luomiseen.

Hallinto

Hallitus

Hallituksen puheenjohtaja vuonna 2007 oli kansanedustaja **Arto Seppälä** ja varapuheenjohtajana hankevastaava **Jarmo Siivikko** Inarin kunnan viestintäpajalta. Varsinaisina jäseninä toimivat koulutuspäällikkö **Tuula Hirvonen** Laptuote-säätiöltä, kehittämispäällikkö **Arto Mononen** Honkalampi-säätiöltä, toiminnanjohtaja **Sampo Järvelä** Silta-Valmennus-yhdistys ry:stä, vastaava kouluttaja **Jyrki Tolvanen** Helsingin kaupungin opetusviraston Woodoo-verstaalta ja projektivastaava **Maria Åstrand** Åbo Kringlan rf:stä. Varajäseniä olivat kehittämispäällikkö **Tuomas Leinonen** Kumppaniksi ry:stä, toimialapäällikkö **Ensio Sipilä** Tuoterenskaalta ja kehittämispäällikkö **Irja Sokka** Etelä-Savon TE-keskuksesta.

Hallitus piti 7 kokousta ja 1 sähköpostikokouksen.

Kevät- ja syyskokous

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin lisäsalissa 18.4.2007. Kevätkokous myönsi vastuuvapauden vuoden 2006 hallitukselle ja toiminnanjohtajalle. Kokouksessa valittiin vaalivaliokunta valmistelemaan syyskokoukselle ehdotusta hallituksen uusista jäsenistä. Vaalivaliokuntaan valittiin yksi jäsen kustakin läänistä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Vaalivaliokunnan tuli valinnoissaan ottaa huomioon sekä hallituksen alueellinen edustavuus että jäsenkentän tasapuolinen edustus.

Vaalivaliokuntaan varsinaisiksi jäseniksi valituiksi tulivat (varajäsenet suluissa) puheenjohtaja **Arto Seppälä** (**Irja Sokka** Eko-Kuopio), **Jarmo Siivikko** Inarin kunnan viestintäpaja (**Sari Aarnio** Revontuli- säätiö), **Esko Partanen** Kuhmon työpaja (**Tenho Jaakola**, Oulunsalo), **Helka Linna** Jupiter- säätiö (**Taina Laaksonen** Turun kaupungin nuorten työpaja Fendari) ja **Tarja Taskinen** Helsingin kaupungin opetusvirasto (**Manne Anttila** Tuoterengas).

Kevätkokous julkaisi kannanoton, jossa se totesi olevansa tyytyväinen työpajatoiminnan vahvaan näkymiseen hallitusohjelmassa. Kokouksessa oli edustettuna 21 jäsenorganisaatiota.

Vaalivaliokunta kokoontui kaksi kertaa. Ensimmäisellä kerralla 12.9. vaalivaliokunta keskusteli ja päätti valittavan puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valintakriteereistä. Toinen kokous pidettiin 17.10. Vaalivaliokunta teki määräaikaan mennessä saapuneista kahdeksasta hallitusjäsenehdokkaasta esityksensä syyskokoukselle.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin 24.10. Pääpostin auditoriossa. Syyskokous valitsi vuosille 2008 – 2009 puheenjohtajaksi kansanedustaja **Outi Alanko-Kahiluodon** ja varsinaisiksi jäseniksi koulutuspäällikkö **Tuula Hirvosen**, kehittämispäällikkö **Tuomas Leinosen** ja toimialapäällikkö **Ensio Sipilän** sekä varajäseniksi toiminnasta vastaava

Eeva-Liisa Karenin Seitä-säätiöstä, verksamhetsledare **Petter Holmbergin** Resurscentret Föregångarna -järjestöstä ja projektipäällikkö **Ulla-Riitta Moilasen** Joensuun Nuorisoverstaalta.

Syyskokous hyväksyi julkilausuman, jossa korostettiin työpajoissa toteutettavan moniammatillisen valmennuksen ehkäisevän nuorten syrjäytymistä.

Syyskokouksessa oli edustettuna 35 jäsenorganisaatiota.

Sisäinen kehittäminen

Syksyllä 2006 käynnistetty TPY:n palvelutuotteiden määrittely jatkui keväällä 2007 varsinaisella tuotteistusprosessilla. Palvelutuotteille määriteltiin tavoitteet, vaatimukset ja työvälineet. Tuotteille ja sidosryhmille määriteltiin palvelukuva-ukset sekä muodot ja vastuut sisäiselle koulutukselle ja viestinnälle. Tuotteistuksen tavoitteena on asiakastytyväisyyden parantaminen ja toiminnan selkiyttäminen.

Syksyllä käynnistettiin myös TPY:n työyhteisön kehittämishanke. Konsultointi ostettiin Learning System Oy:ltä.

Henkilöstö

TPY:ssä työskenteli vuoden 2007 aikana yhteensä 15 henkilöä. Työsuhteista viisi oli toistaiseksi solmittuja ja kymmenen määräaikaisia. Toimintavuoden aikana työsuhteensa yhdistyksessä päätti yksi vakituisessa työsuhteessa oleva ja yksi määräaikainen työntekijä. Yhdelle henkilölle myönnettiin työloma. Määräaikainen työsuhte päättyi neljältä ja uusiin hankkeisiin palkattiin neljä työntekijää. Toimintavuoden aikana oli käynnissä yhteensä seitsemän määräaikaista kehittämishanketta, joista vuoden 2007 aikana päättyi kolme ja kaksi uutta aloitti toimintansa.

Henkilöstökulut sivukuluineen olivat yhteensä 472 303,63 euroa eli 41 % yhdistyksen kokonaismenoista.

Henkilöstö vuonna 2007

Yleishallinto

Toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** ja hallinto- ja talouspäällikkö **Annukka Virtanen**.

Jäsentoiminta

Järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** 1.1. – 30.8. (työlomalla 1.9. – 31.12.) ja järjestösihteeri **Marja Hautaluoma**.

Balanssi Akatemia

Koulutuspäällikkö **Sanna Pykkänen** (1.1. – 4.5.), korkeakouluharjoittelija **Nina Nykänen** (14.5. – 30.9.) ja yhteisövalmentaja **Outi Hedemäki** (1.9. – 30.11.)

Hankkeet

Suunta Elämään - hankkeen projektipäällikkö **Jari Hourula**, Onnis-
tuvat Opit hankkeen projektikoordinaattori **Peter Rolin**, Laatu- ja
Valu –hankkeiden projektipäällikkö **Anne Välimaa**, (1.1. – 31.3.).
OPEQUAL–hankkeen projektipäällikkö **Elina Hakkarainen**
(1.1. – 5.6.), Erilaiset oppijat työpajalla -hankkeen projektipäällikkö
Karoliina Koskinen (1.4. alkaen), aluetyöntekijä Jyväskylässä
Meri Sirviö (12.3. alkaen) sekä aluetyöntekijä Kiteellä **Päivi**
Korkala (1.4. alkaen) ja Palvelutori-hankkeen projektipäällikkö
Reetta Pietikäinen (14.5. alkaen).

TPY:n henkilöstö pelasi useammankin Mölky-haasteotte-
lun mm. Allianssi-talon naapureita vastaan. Taistelutahtoa
nostettiin iskulauseilla ja ”TPY-performansseilla”. Voitto
jäi silti aina harmittavasti muutaman pisteen päähän.

Henkilökunta osallistui kesäkuussa Allianssi-talon henkilökunnalle järjestettyyn virkistyspäivään sekä joulukuussa yhdistetylle työ- ja tykymatkalle Berliiniin.

Vaikuttaminen

TPY teki esityksen 3 milj. euron työpajarahoituksen lisäyksestä valtion lisätalousarvioon. Vuoden lopulla työpajatoiminnan etsivään työhön myönnettiin 2,5 milj. euroa.

Yhdistys antoi lausunnon hallituksen esitykseen valtion talousarvioesitykseksi vuodelle 2008 työelämä- ja tasa-arvo-
valiokunnalle koskien nuorten syrjäytymisen ehkäisyä ja oppisopimuskoulutusta.

TPY ja VATES-säätiö tekivät yhdessä kannanoton välityömarkkinoiden kehittämiseksi. Kannanotto toimitettiin työ-,
opetus- ja sosiaali- ja terveysministeriöihin, opetushallitukseen, työmarkkinajärjestöihin, jäsenorganisaatioille, Suomen
Kuntaliittoon, eduskunnan työelämä ja tasa-arvo- ja sosiaali- ja terveysvaliokunnille ja virkamiehille, lääninhallituksille
sekä julkaistiin molempien yhdistysten kotisivuilla. VATES-säätiön kanssa käynnistettiin sosiaalisen toimialan termistön
päivittäminen.

Yhdistys teki työministeri **Tarja Cronbergille** esityksen täsmäkeinoista syrjäytymisvaarassa olevien nuorten
kouluttautumisen ja työllistymisen tehostamiseksi. Keinoiksi esitettiin mm. yhteiskuntatakuun takaamaa aktivointi-
suunnitelmaa kaikille nuorille, nuorten arviointijaksoja työpajoille, työpaja-kouluysteistyön kehittämistä, kuntouttavan
työtoiminnan sisältöjen ja tuetun oppisopimuskoulutuksen kehittämistä. Ministeri antoi kirjallisen vastineen esitettyihin
keinoihin. Tapaamisessa työministeri Cronbergin kanssa keskusteltiin mm. jo kesäkuussa lähes koko maasta loppuneista

palkkatukirahoista sekä siitä, että välityömarkkinoille ei oltu varattu riittävästi resursseja heikossa työmarkkina-asetmassa olevien työllistämiseen. Kulttuuri- ja opetusministeri **Stefan Wallinin** kanssa yhdistyksen edustajat keskustelivat työpajatoiminnan edellytyksistä toimia poikkihallinnollisesti.

Yhdistys tilasi tutkija **Ismo Pohjantammelta** vertailututkimuksen, jossa hän vertaili keskenään oman tutkimuksensa (ylisukupolisesta) työttömyydestä tuloksia ja Valtiontalouden tarkastusviraston arvioita työpajatoiminnasta. Vertailutietoja hyödynnettiin eri yhteyksissä käydyissä keskusteluissa.

Jäsenyydet

Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi

Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistysjärjestö YTY ry 6.11.2007 lähtien

Työryhmäjäsenyydet

CIMOn YiA- ohjausryhmä 2007 – 2009 - **Saila Aho-Mantila**

Helsingin kaupungin opetusviraston Nuorten työpajatoiminnan kehittämishankkeen ohjausryhmä - **Karoliina Koskinen**

Opetushallituksen Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ohjaaminen koulutukseen- asiantuntijaryhmä - **Saila Aho-Mantila**

Preventiimin johtoryhmä - **Jari Hourula**

Vates-säätiö/MOVE-projektin asiantuntijaryhmä - **Saila Aho-Mantila**

Talous

Valtakunnallisen työpajayhdistyksen kokonaisrahoitus vuonna 2007 oli 1 168 660,72 euroa.

Opetusministeriö myönsi yhdistykselle 400 000 euroa valtionavustusta käytettäväksi vuoden 2007 toimintaan. Valtionavustusta käytettiin toiminnanjohtajan, järjestöpäällikön, järjestösihteerin ja hallinto- ja talouspäällikön palkkaukseen, alue- ja teemaverkostojen toimintaan, jäsenpalveluihin, yhteisövalmennukseen, tiedotukseen sekä yhdistyksen yleishallintoon. Yleisavustus muodosti 34,3 % kokonaistuotoista.

TPY:llä oli vuoden 2007 aikana käynnissä yhteensä seitsemän kehittämishanketta. Raha-automaattiyhdistyksen myöntämiä erityisavustuksia käytettiin vuonna 2007 yhteensä 197 161 euroa. Avustuksia käytettiin neljään hankkeeseen: VALU 18 107 euroa; Laatu 2006 16 958 euroa, Erilaiset oppijat työpajalla 114 523 euroa sekä Palvelutori 47 573 euroa. ESR-projektirahoitusta käytettiin yhteensä 96423,29 euroa: OPEQUAL 38 756,27 euroa ja Onnistuvat opit 57 667,02 euroa.

Kirkkopalvelut lahjoitti TPY:lle vuonna 2005 yhteisvastuukeräyksen tuotoista 748 907 euroa Suunta Elämään –hankkeen toteuttamiseen. Avustuksista käytettiin vuosina 2005 – 2006 yhteensä 147 505 euroa. Vuonna 2007 avustuksesta käytettiin 311 017,18 euroa ja vuodelle 2008 siirrettiin 290 384,87 euroa.

Kehittämishankkeisiin myönnettyjä avustuksia saatiin vuonna 2007 yhteensä 604 601,47 euroa ja ne muodostivat 51,7 % kokonaistuotoista.

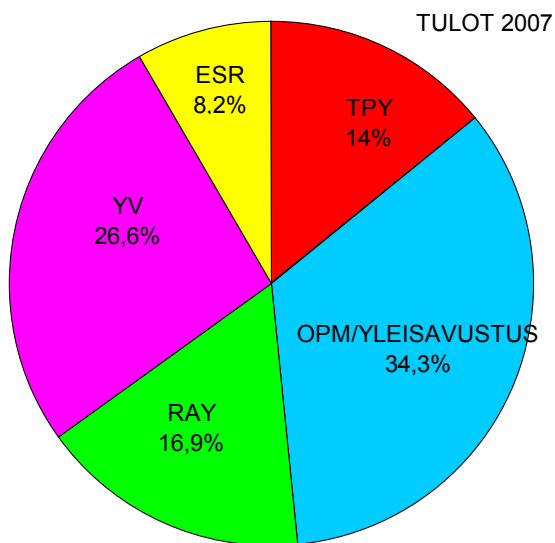
Osallistumismaksuina kerättiin 134 069 euroa. Osallistumismaksuilla toteutettiin työpajapäivät, Balanssi Akatemian Työ- ja yksilövalmentajakoulutukset sekä Kehittämispäivät.

Jäsenmaksuina kerättiin 15 998 euroa. Korkotuotot olivat 9007,69 euroa, kirjamyynti 1744 euroa ja sekalaiset tuotot 3240,46 euroa. Muina tuottoina kerättiin yhteensä 164 059,25 euroa ja ne muodostivat 14 % kokonaistuotoista.

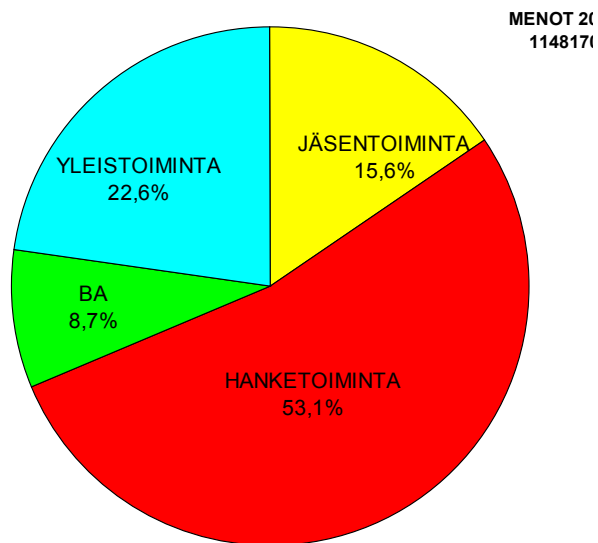
Toimintaan käytettiin vuonna 2007 yhteensä 1 148 169,93 euroa. Kulut jakautuivat seuraavasti: jäsenoiminta 178 848,04 euroa (15,6 %); hanketoiminta 609 211,33 euroa (53,1 %); Balanssi Akatemia 99 519,68 euroa (8,7 %) ja yleishallinto 260 590,88 (22,6 %).

Tilikauden tulos oli 20 490,79 euroa ylijäämäinen.

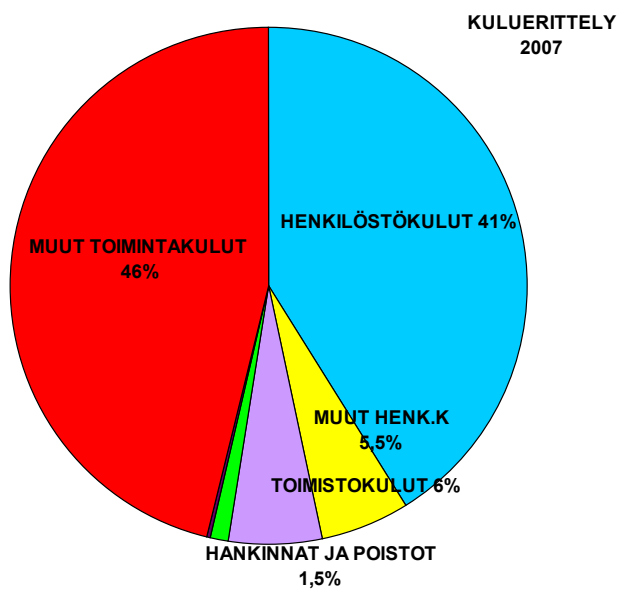
TULOT 2007

MENOT 2007
1 148 170

KULUERITTELY 2007

Tuloslaskelma

	Tilikausi 2007	Tilikausi 2006
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	743 655,03	576 770,92
Kulut		
Henkilöstökulut	-472 303,68	-368 032,68
Poistot	-2 778,82	-4 090,73
Muut kulut	-673 087,43	-559 105,66
Kulut yhteensä	-1 148 816,93	-931 229,07
	-----	-----
Tuotto-/kulujäämä	-404 154,90	-354 458,15
VARAINHANKINTA		
Tuotot	25 005,69	17 327,15
Varainhankinta yhteensä	25 005,69	17 327,15
Tuotto-/kulujäämä	-379 509,21	-337 131,00
YLEISAVUSTUKSET	400 000,00	330 000,00
	-----	-----
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	20 490,79	-7 131,15

TASE 31.12.2007

	Tilikausi 2007	Tilikausi 2006
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	874,16	2 043,35
Yhteensä	874,16	2 043,35
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 573,45	8 764,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 890,60	1 890,60
Yhteensä	8 464,05	10 655,20
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 338,21	12 698,55
	-----	-----
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	13 040,00	322,50
Muut saamiset	314,20	0,00
Siirtosaamiset	108 502,58	130 517,26
Yhteensä	121 856,78	130 839,76
Rahat ja pankkisaamiset	345 140,03	589 111,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT	466 996,81	719 951,48
	-----	-----
VASTAAVAA	476 335,02	732 650,03
	-----	-----

TASE

	Tilikausi 2007	Tilikausi 2006
VASTATTAVAA		
Ed. tilikausien voitto (tappio)	70 328,32	77 459,32
Tilikauden voitto (tappio)	20 490,79	-7 131,00
	90 819,11	70 328,32
OMA PÄÄOMA	90 819,11	70 328,32
	-----	-----
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	40 911,75	23 379,40
Muut velat	9 914,98	9 205,04
Siirtovelat	334 689,18	629 737,27
Yhteensä	385 515,91	662 321,71
VIERAS PÄÄOMA	385 515,91	662 321,71
	-----	-----
VASTATTAVAA	476 335,02	732 650,03
	-----	-----